

ADORO TE

In zijn gevangenis cel in Scheveningen bad Titus na het middagen de bekende hymne *Adoro Te*. In zijn verslag van zijn tijd in de gevangenis 'Mijn cel', vertelt hij hierover: "*Het Adoro Te is mijn meest geliefd gebed geworden, ik zing het soms halfsluitend. Het is meteen een geestelijke H. Communie.*"

Het eerste en laatste couplet luiden als volgt:

Ik aanbid U innig toegewijd,
verborgen Godheid,
die onder deze tekenen zijt
waarlijk verborgenheid.

Dat ik U schouwend
met ongesluit gelaat
gelukkig mag zijn door het zien
van uw heerlijkheid.

Titus Brandsma

Karmeliet en martelaar

Anno Sjoerd Brandsma werd in 1881 geboren in Friesland. Hij trad toe tot de Karmelorde in 1898 en nam de naam van zijn vader Titus aan als zijn kloosternaam. Als academicus specialiseerde Titus zich in filosofie en mystiek. Hij was medeoprichter van de Katholieke Universiteit Nijmegen in 1923 en was in 1932-33 Rector Magnificus.

In de jaren voor de Tweede Wereldoorlog stond Titus openlijk kritisch tegenover de nazi-ideologie. Tijdens de bezetting van Nederland verdedigde hij de persvrijheid en die van de Katholieke pers in het bijzonder. Titus werd in januari 1942 gearresteerd en naar het concentratiekamp Dachau gestuurd, waar hij op 26 juli 1942 door een dodelijke injectie om het leven werd gebracht. Hij werd als martelaar zalig verklaard in 1985 en op 15 mei 2022 heilig verklaard.

Voor meer informatie over Titus Brandsma

www.karmel.nl

www.titusbrandsmamemorial.nl

© Foto van het raam met Titus voor het H.Sacrament in de Priory Chapel in Houston (USA) - Amerikaanse Provincie Karmelieten PCM.

© Alle andere foto's - Nederlandse Provincie Karmelieten

Titus Brandsma

Karmeliet en martelaar

Eucharistie

Het eucharistische leven van de Karmel

De Eucharistie neemt een centrale plaats in het christelijk leven in. Zo ook bij de karmelieten. Al in het prille begin bouwden zij op de berg Karmel een gebedsruimte te midden van hun cellen om het gezamenlijk gebed en de gezamenlijke viering van de Eucharistie mogelijk te maken. Deze gewijde ruimte was een speciale plaats voor ontmoeting met elkaar en met de verrezen Heer. Geïnspireerd door de Karmelregel was het dagelijks ontvangen van het Sacrament, al lang voordat paus Pius X dat in het begin van de twintigste eeuw bevorderde, in karmelgemeenschappen gebruikelijk. In het leven en de spiritualiteit van Titus Brandsma nam de Eucharistie ook een voornam plaats in. Titus trad in 1898 in bij de karmelieten in Boxmeer, een plaats met een eeuwenoude eucharistische devotie.

Voedsel voor onderweg

Titus was ervan overtuigd dat ons geestelijk leven, net als ons lichamelijk leven, voedsel nodig heeft. Hij zag in Elia, de profeet van de Karmel, het model voor karmelitaans leven. Net zoals Elia voor zijn tocht door de woestijn naar de berg Horeb werd gesteerd door het wonderbare voedsel uit de hemel, zo worden ook wij gesteerd door de gave van de Eucharistie wanneer wij *“de levensweg hier beneden bewandelen”*. Gevangen genomen vanwege zijn onbevreesde verdediging van de vrijheid van de katholieke pers en de fundamentele rechten van de mens in het door de nazi's bezette Nederland, werd *“wandelen in de kracht van het goddelijk brood”* voor Titus uiteindelijk op de proef gesteld tussen januari en juli 1942 toen hij zijn eigen 'kruisweg' volgde tot in het concentratiekamp Dachau.

‘In het Heilig Sacrament geeft Hij zichzelf opnieuw, en niet alleen zichzelf als tweede persoon van de Heilige Drie-eenheid, nee, Hij zegt ons dat alle drie de personen hun intrek zullen nemen in onze harten, als wij met Hem verenigd zijn.’

- Titus Brandsma

Frequente communie

Titus' overtuiging van het belang van een frequente viering van de Eucharistie werd gesteerd door het lezen van karmelitaanse heiligen als Maria Magdalena de'Pazzi en Teresa van Avila. Titus wijst ook op het belang van het dagelijks ontvangen van de heilige Communie waar hij schrijft over het leven en de boodschap van de heilige Lidwina van Schiedam, een Nederlandse heilige uit de 14e-15e eeuw.

Gebed na de communie

In aansluiting op een ander belangrijk aspect van de karmelitaanse traditie, benadrukte Titus het belang

van tijd nemen na het ontvangen van de heilige Communie. Dit is een waarachtig contemplatief moment waarin wij, na de Heer te hebben ontvangen, trachten ons open te stellen zo dat Hij grootse dingen aan ons kan doen. Titus verbindt dit op treffende wijze met het beeld van Elia: *“In de grotten van de Horeb sprak God tot de profeet door de stem van de zachte, ruisende wind. De Heer was niet in de storm noch in de aardbeving, maar in de zachte wind; zo ook moeten wij na de Communie schouwen onder de Eucharistische gedaanten en in de diepten van onze geest, want nu gaat God voorbij.”*

Geestelijke communie

Teresa van Avila beveelt vaak geestelijke communie aan wanneer de ontvangst van het Sacrament niet mogelijk is. Titus zal niet voorzien hebben hoe belangrijk dit later in zijn leven zou blijken te zijn, zoals lezers van Teresa in onze tijd niet konden bedenken hoe belangrijk geestelijke communie zou worden in tijden van een pandemie. Hoewel Titus in Dachau de heilige Communie kon ontvangen, waren er momenten dat dit niet mogelijk was. Titus beschrijft in ‘mijn cel’ hoe hij in de gevangenis van Scheveningen, *“elke morgen neerknielde en de gebeden van de dagelijkse Mis bad, met de geestelijke H.Communie”*. In kamp Amersfoort leidde Titus gezamenlijke momenten van geestelijke communie.

Eucharistie en contemplatie

Titus Brandsma leert ons dat *‘het mystieke, contemplatieve leven de vrucht is van het eucharistische leven.’* De Eucharistie is wat ons sterkt om de gave van contemplatie van God te ontvangen. En deze contemplatie leidt tot actie. Titus zei tegen een groep jongeren: *“Goede daden zijn niet langer een doel op zich; zij moeten hun oorsprong vinden in het bewustzijn dat onze verbondenheid met God ons ertoe verplicht ze te verrichten.”*